

Valinnaisaineopas 2026-2028

Valtarin koulu

Sisällys

VALTARIN KOULUN VALINNAISAINFINFO	3
ARVIOINTI	4
VALITTAVAT VALINNAISAINHEET	16
TAIDE- JA TAITOAINEIDEN PITKÄT VALINNAISET (8. ja 9. luokka)	18
KOV / Valinnainen kotitalous	18
KOS / Valinnainen kotitalous	18
KUV / Valinnainen kuvataide	19
KUS / Valinnainen kuvataide	19
KÄV /TN / Tekninen työ	19
KÄS /TN / Tekninen työ	19
KÄV/TS / Tekstiilityö	20
KÄS/TS / Tekstiilityö	20
LIV/H / Hyvinvointiliikunta	21
LIS/H / Hyvinvointiliikunta	21
LIV/P / Palloilu	22
LIS/P / Palloilu	22
LIV/PM / Palloilu- ja melonta	22
LIS/PM / Palloilu- ja melonta	22
MUV / Musiikki	23
MUS / Musiikki	23
MUUT PITKÄT VALINNAISET	24
TVTS / Tieto- ja viestintätekniikka	24
TES / Työelämätaidot ja elämäntaito Jopo –luokalle	24
ARS / Arkielämän taidot -pienryhmille	25
VALINNAISET B2-KIELET: SAKSA / RANSKA / VENÄJÄ	26
SAS / Saksa	26
RAS / Ranska	27
VES / Venäjä	28
PUOLIPITKÄT VALINNAISAINHEET (8. lk)	29
TAIDE- JA TAITOAINEIDEN PUOLIPITKÄT VALINNAISET	29
KOP/E/Englannin kielinen kotitalous	29
KOP/L / Leivonta ja kansainvälinen keittiö	29
KUP / Valinnainen kuvataide	30
KUP/V / Valokuva ja media	31
KÄP/TEK / Tekninen työ, teknologia	31
KÄP/TN / Teknisen työn lisäkurssi	31
KÄP/TS / Muoti ja pukeutuminen (tekstiilityö)	32
LIP / Kunto- ja taitokurssi	32
MUP/ B / Bändikurssi	32
MUUT PUOLIPITKÄT VALINNAISET	33
AIP / I / Ilmaisutaito	33
BIP / Luonnonvaraoppi	33
MAP/T / Matemaattinen tietotekniikka	34
MAP/P / Peliohjelmointi	34
ROP / Robotiikka	35
TVTP/S / Somevideokuvaus	35
TVTP/ V / Verkkosivustojen suunnittelu ja valmistus	35
KAP / Kansainvälisyys	36
VALINTAKORTTI HARJOITTELUUN (lv. 2026-2028 / 8. ja 9. lk)	37

VALTARIN KOULUN VALINNAISAININFO

Valinnaisaineet on jaettu pitkiin ja puolipitkiin valintoihin.

Pitkä valinta tarkoittaa valintaa **sekä 8. että 9. luokalle.**

Puolipitkä valinta tehdään **vain 8. luokalle.**

Pitkät valinnaisaineet jakautuvat

Taide- ja taitoaineiden (li, ku, ko, kä ja mu) valinnaisaineisiin ja

Muihin valinnaisaineisiin, joissa opiskellaan oppiaineisiin liittyviä syventäviä opintoja.

Valinnaisaineiden **valintakoodit** (näkyvät myös lukujärjestyksen kirjainlyhenteissä)

Taide- ja taitoaineissa kolmas kirjain **V**

Muissa pitkissä valinnaisaineissa kolmas kirjain **S**

Puolipitkissä valinnaisaineissa kolmas kirjain **P**

Kutakin valittua ainetta opiskellaan 2 vuosiviikkotuntia (eli 2 x 45 min).

Pitkät valinnaisaineet jakautuvat seuraavasti:

1. PITKÄT

a. Taide- ja taitoaineiden pitkät valinnaiset (V)

b. Muut pitkät valinnaiset (S)

Oppilas valitsee kaksi (2) pitkää valinnaisainetta, joista

- ensimmäisen on oltava 1. a-kohdan aine, eli Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntijaon mukainen valinnainen (V)
- toinen pitkä valinnaisaine valitaan 1. b-kohdasta (S). Tällöin kyseessä ei ole taide- ja taitoaineiden valinnaisaine, vaan muu valinnaisaine eli syventävä opinto.
- Toinen pitkä valinnaisaine ei voi olla sama, kuin ensimmäinen Taide- ja taitoaineiden valinnainen.

Puolipitkät valinnaisaineet jakautuvat seuraavasti:

2. PUOLIPITKÄT

a. Taide- ja taitoaineiden puolipitkät valinnaiset (P)

b. Muut puolipitkät valinnaiset (P)

Oppilas valitsee yhden (1) puolipitkän valinnaisaineen (P), joka on syventäviä opintoja ja jota hän opiskelee 8. luokan ajan.

Valinnaisaineen valinnan tulisi perustua oppilaan perusteelliseen harkintaan yhdessä huoltajan kanssa. Valinnan lähtökohdانا tulisi olla oppilaan **kiinnostus** valittavan aineen opintoihin. Valinnaisaineet tuovat koulutyöhön **haasteita, vaihtelua, iloa ja virkistystä**. Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytyksenä peruskoulun jälkeisiin opintoihin, mutta jatko-opinnoissa voi olla hyödyksi, jos on opiskellut alaan liittyvää ainetta.

Valinnaisaineryhmä perustetaan, mikäli riittävä määrä oppilaita valitsee kyseisen aineen.

Valinnaisainetta **ei voi vaihtaa** ilman erittäin perusteltua terveydellistä syytä (tarvitaan lääkärin tms. asiantuntijan lausunto).

Valinnaisaineita koskevat mahdolliset muutokset tehdään oman **opinto-ohjaajan** kanssa.

ARVIOINTI

Valtarin koulun kaikki valinnaiset ovat vähintään 2 vuosiviikkotunnin (vvt) laajuisia. Ne arvioidaan numeroin väli-, lukuvuosi- ja päättötodistuksiin.

V-loppuisten taide- ja taitoaineiden valinnaisten opinnot luetaan koko aineen yläkoulun oppimäärään ja opinnot vaikuttavat aineen päättöarvosanaan. Tästä aineesta tehdään päättöarviointi 9. luokan keväällä.

Muut valinnaisaineet eli syventävät opinnot arvioidaan omalla numeroarvosanalla myös päättötodistukseen. Todistuksessa näiden opintojen arviointi sijoitetaan emoaineen alapuolelle, jos sellainen on.

7. luokalla valittavaa puolipitkää valinnaisainetta opiskellaan 8. luokan ajan. Valittu aine on muiden valinnaisaineiden tuntijaon mukainen syventävä opinto, joka arvioidaan omalla numeroarvosanalla. Todistuksessa tämä sijoitetaan emoaineen alapuolelle, jos sellainen on.

Ammatilliseen opintoihin haettaessa huomioidaan myös yhteisten aineiden valinnaisaineet. Lisäksi ammatilliseen koulutukseen hakiessa saa taito- ja taideaineista (li, ku, ko, kä ja mu) lisäpisteitä.

Lukioon haettaessa valinnaisten B2-kielten, saksan, ranskan ja venäjän arvosana lasketaan mukaan

Jos oppilas vaihtaa valinnaisen aineen toiseen

Päättötodistukseen tulee merkintä molemmista aineista ja niiden vuosiviikkotuntimäärästä. Kesken jääneen aineen kohdalle tulee merkintä ”osallistunut” ja uudesta aineesta numeroarvosana.

Tämä sääntö koskee tilanteita, joissa oppilas omasta halustaan ja huoltajan päätöksellä keskeyttää jonkin valinnaisen aineen opiskelun ja vaihtaa sen toiseen samassa koulussa opiskellen.

Jos oppilas vaihdon seurauksena aloittaa esimerkiksi kahden vuosiviikkotunnin kokonaisuuden kesken kaiken, arvioidaan hänen suoriutumisensa tässä aineessa samoin perustein kuin muiden, ainetta jo opiskelleiden oppilaiden. Osaamista arvioidaan siis suhteessa koko kokonaisuuden tavoitteisiin ja myös ainetta vaihtanut oppilas saa todistukseen numeroarvosanan.

Ainetta vaihtaneelta voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä, jotta opettaja voisi luotettavasti arvioida hänen tietonsa ja taitonsa. Asiasta on syytä keskustella etukäteen ennen aineen vaihtamista oppilaan kanssa ja myös huoltajaa tulee informoida.

Jos vaihto tapahtuu muusta kuin oppilaan omasta syystä, esim. koulua vaihtaessa, em. kohta ei koske heitä.

VALITTAVAT VALINNAISAINEET

1. PITKÄT VALINNAISAINEET (8. JA 9. lk)

a) Taide- ja taitoaineiden pitkät valinnaiset (Tämä valinta vaikuttaa päättöarviointiin, jolloin päätösarvio annetaan 9.luokan keväällä.)

KOV / Valinnainen kotitalous
KUV / Valinnainen kuvataide
KÄV/TN / Tekninen työ
KÄV/TS / Tekstiilityö
LIV/H / Hyvinvointiliikunta
LIV/P / Palloilu
LIV/PM / Palloilu- ja melonta
MUV / Musiikki

b) Muut pitkät valinnaiset eli soveltavat valinnaiset (Tämä valinta arvioidaan omalla numeroarvosanalla)

KOS / Valinnainen kotitalous
KUS / Valinnainen kuvataide
KÄS/TN / Tekninen työ
KÄS/TS / Tekstiilityö
LIS/H / Hyvinvointiliikunta
LIS/P / Palloilu
LIS/PM / Palloilu- ja melonta
MUS / Musiikki
TVTS / Tieto- ja viestintätekniikka
TES / Työelämätaidot ja elämäntaito Jopo –luokalle
ARS / Arkielämän taidot pienryhmille

Valinnaiset B2-kielet:

SAS / Saksa
RAS / Ranska
VES / Venäjä

2. PUOLIPITKÄT VALINNAISAINEET (8. lk)

a) Taide- ja taitoaineiden puolipitkät valinnaiset (Tämä valinta arvioidaan omalla numeroarvosanalla)

KOP/E / Englannin kielinen kotitalous
KOP/L / Leivonta ja kansainvälinen keittiö
KUP / Valinnainen kuvataide
KUP/V / Valokuva ja media
KÄP/TEK / Tekninen työ, teknologia
KÄP/TN / Teknisen työn lisäkurssi
KÄP/TS / Muoti ja pukeutuminen (tekstiilityö)
LIP / Kunto- ja taitokurssi
MUP/B / Bändikurssi

b) Muut puolipitkät valinnaiset (Tämä valinta arvioidaan omalla numeroarvosanalla)

AIP// Ilmaisutaito
BIP / Luonnonvaraoppi
MAP/P / Peliohjelmointi
MAP/TVT / Matemaattinen tietotekniikka
ROP / Robotiikka
TVTP/S / Somevideokuvaus
TVTP/V / Verkkosivustojen suunnittelu ja valmistus
KAP / Kansainvälisyys

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN PITKÄT VALINNAISET (8. ja 9. luokka)

KOV / Valinnainen kotitalous

KOS / Valinnainen kotitalous

Laajuus: Pitkä, 4 vvt, 8.-9. lk

Sisällöt 8. luokka

S1 Ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri

Jatketaan syventymistä eri raaka-aineiden käyttämiseen ruoanvalmistuksessa, niiden valintaan, oikeaan käsittelyyn ja säilyttämiseen. Valmistetaan kokonaisia ateriakokonaisuuksia ja leivonnaisia, jotka sopivat sekä arkeen että juhlaan. Vahvistetaan oppilaan taitoja suunnitella itsenäisesti täysipainoinen ateria ravitsemussuositusten mukaan. Kerrataan suomalaiseen ja pienessä määrin eurooppalaiseen ruokakulttuuriin liittyviä asioita ja valmistetaan niihin liittyviä ruokia. Kerrataan erityisruokavalioiden asettamia vaatimuksia ruoanvalmistuksessa ja leivonnassa. Pohditaan terveellisen ruokavalion merkitystä, ravitsemuksellisesti hyviä valintoja ja vertaillaan omia valintoja suhteessa ravitsemussuosituksiin.

S2 Asuminen ja yhdessä eläminen

Kerrataan ja tehdään kotona pyykinpesuun ja siivoukseen liittyviä asioita, joilla tähdätään arjessa tarvittavien taitojen vahvistamiseen. Kerrataan ruokailuun ja yhdessä olemiseen liittyviä hyviä tapoja.

S3 Kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa

Harjoitellaan ostamiseen, rahan käyttöön, taloudellisuuteen ja kestäväään kuluttamiseen liittyviä taitoja. Opetellaan tulkitsemaan pakkausmerkintöjä ja symboleja. Vertaillaan teollisia ruokavalmisteita itsetehtyihin tuotteisiin erilaisista näkökulmista ja harjoitellaan aistinvaraista arviointia.

Sisällöt 9. luokka

S1 Ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri

Valmistetaan perusraaka-aineista oppilaiden suunnitteleamia ateriakokonaisuuksia. Kerrataan elintarvikkeiden, ruoan turvallisuuteen ja eettiseen valintaan liittyviä asioita. Perehdytään tarkemmin kodin juhliin, niiden suunnitteluun ja toteutetaan oppilaiden valitsema juhla. Vahvistetaan niitä ruoanvalmistukseen liittyviä taitoja, joita nuori tarvitsee tulevaisuudessa. Pohditaan omien valintojen vaikutuksia omaan ravitsemukseen ja omia ruokavalintoja suhteessa yleisiin suosituksiin.

S2 Asuminen ja yhdessä eläminen

Kerrataan kodinhoitoon ja asumiseen liittyviä, tulevaisuudessa tarvittavia taitoja. Tähdätään arjessa tarvittavien taitojen kehittymiseen. Perehdytään hyviin tapoihin, tasapuoliseen voimavarojen käyttöön ja vastuunottoon perheessä.

S3 Kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa

Kerrataan kuluttajan vastuuseen ja oikeuksiin liittyviä asioita sekä eettistä kuluttamista. Pohditaan median ja vertaisryhmien vaikutusta omiin kulutusvalintoihin, vastuullista päätöksentekoa ja ajankohtaisen tiedonhankintaa. Pohditaan rahankäyttöön liittyviä tilanteita ja ongelmia.

Arviointi

Osaamista ja taitoja arvioidaan teorian ja käytännön näkökulmista, kuitenkin niin että käytännön osaamista painotetaan enemmän. Arvioinnissa noudatetaan päättöarviointin hyvän osaamisen arvosanan kahdeksan kriteerejä.

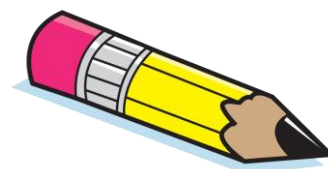
Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Työskennellään vuorovaikutteisissa ryhmissä, joissa opetellaan toimimista erilaisten ihmisten kanssa. Työn arvostaminen ja työn loppuun saattaminen ovat tärkeänä osana opiskelua. Oppilaita ohjataan ja tuetaan havaitsemaan kokonaisuuksia, syy-seuraussuhteita ja aikakäsitystä. Opetuksessa hyödynnetään luokkayhteisöä, koulu ja -digitaalisia ympäristöjä sekä mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia yhteistyöverkostoja. Taitojen kautta pyritään ymmärtämään opittavan asian tietopohjaa ja soveltamaan sitä käytäntöön ja tulevaisuudessa omaan elämään.

KUV / Valinnainen kuvataide

KUS / Valinnainen kuvataide

Laajuus: Pitkä, 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet

Tavoitteena on vahvistaa oppilaan taitoja ilmaista omia ajatuksiaan ja tutkia ympäristöään taiteen keinoin. Tavoitteena on löytää itselle mieleisiä tekniikoita ja tekemisen tapoja sekä tutustua taiteen, median ja muotoilun erilaisiin ilmiöihin. Valinnaisen kuvataiteen tavoitteet valikoituvat yleisen oppimäärän tavoitteiden joukosta, niitä laajentaen tai syventäen.

Sisällöt

Valinnaisessa kuvataiteessa tutustutaan erilaisiin taiteen tekemisen tapoihin piirtäen, maalaten, muovailleen, rakennellen, valokuvaten ja digitaalisesti työskennellen. Kurssin sisällöt ja käytettävät tekniikat vaihtelevat vuosittain, sillä opetuksessa pyritään ottamaan huomioon oppilaiden omat mielenkiinnon kohteet ja tavoitteet. Yhdeksännellä luokalla toteutetaan laaja itsenäinen ja omaehtoinen taideprojekti.

Arviointi

Arvioinnissa käytetään kaikille yhteisen kuvataiteen arviointiperusteita. Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetuksen tavoitteissa määriteltyihin taideoppimisen ulottuvuuksiin.

KÄV /TN / Tekninen työ

KÄS /TN / Tekninen työ

Laajuus: Pitkä, 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet

Teknisen työn pitkässä valinnaiskurssissa tavoitteet pohjautuvat valtakunnalliseen uuteen OPS 2016 Käsityön tavoitteisiin vuosiluokilla 7 - 9 (T1 – T8).

8.lk painotetaan tavoitekohtia T1 – T6.

Ohjataan oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan. Oppilas asettaa omia tavoitteita oppimiseen ja työskentelyyn sekä niiden perusteella toteuttamaan kokonainen käsityöprosessi. Oppilas tutustuu erilaisiin materiaaleihin, työvälineisiin ja työtapoihin. Oppilasta ohjataan havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja

toimimaan turvallisesti. Tieto- ja viestintäteknologia mukana suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa.

9.lk painotetaan tavoitekohtia T7 ja T8.

8. luokan tavoitekohtien lisäksi ohjataan oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässä, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä. Taloudellinen ajattelu ja valinnat, jotka edistävät kestävästä elämäntapaa.

Sisällöt

Teknisen työn valinnaiskurssin sisällöt perustuvat valtakunnalliseen OPS 2016 Käsityön tavoitteisiin liittyviin keskeisiin sisältöalueisiin vuosiluokille 7 – 9 (S1 – S8). Syvennetään 7 luokalla opittuja tietoja ja taitoja.

8.lk painotetaan sisältöalueita S1 – S6. (Innovointi, Muotoilu, Kokeilu, Dokumentointi ja arviointi, Tekeminen ja Työturvallisuus.) Tekniseen työhön liittyvien koneiden ja laitteiden turvallisen käytön opettelu ja kertaus. Työmenetelmien ja koneiden opettelua aluksi yhteisten aihepiirien ja ongelmien avulla. Erilaisten tuotesuunnittelutehtävien avulla perehdytään muotoiluun ja harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja. Dokumentoidaan ja arvioidaan omaa tuotosta.

9.lk painotetaan sisältöalueita S4 – S8. (Dokumentointi ja arviointi, Tekeminen, Työturvallisuus, Yrittäjämäinen oppiminen ja Tiedostaminen ja osallistuminen). 8. luokan sisältöihin pohjautuen pyritään kokonaisvaltaiseen käsityöprosessiin. Suunnitteluun pohjautuen valmistetaan tuote, joka dokumentoidaan ja arvioidaan. Riittävän laaja projekti, joka edellyttää pitkäjänteistä työskentelyä. Oppimisympäristön ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokalla 8. ja 9. Perustuu vastaaviin valtakunnallisiin OPS 2016 tavoitteisiin vuosiluokalle 7. – 9.

Arviointi

Arviointi perustuu OPS 2016 Käsityön päättöarvioinnin kriteereihin hyvälle osaamiselle (arvosana 8) oppimäärän päättyessä.

KÄV/TS / Tekstiilityö

KÄS/TS / Tekstiilityö

Laajuus: Pitkä 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet ja sisällöt:

Valinnaisen tekstiilityön tavoitteena on antaa oppilaalle monipuolisesti tietoja ja taitoja tekstiilityön eri osa-alueilta. Tekstiilityön tunneilla suunnitellaan ja valmistetaan vaatteita, asusteita, sisustustekstiilejä ja käyttöesineitä, joissa käytetään monipuolisesti eri materiaaleja ja käsityötapoja (esim. ompelu, lankatyöt, kankaanpainanta, kankaankudonta, kirjonta, huovutus, värjäys, erikoistekniikat, e-tekstiilit). Työskentelyssä painotetaan omien tuotteiden suunnittelua, itsenäistä työskentelyä ja oman työn arvostamista.

Arviointi

Arviointi numeroin 4-10. Arviointi koostuu kokonaisen käsityöprosessin; ideoinnin, suunnittelun, työskentelyn, dokumentoinnin ja lopputuloksen arvioinnista. Oppilaan aktiivisuus, omatoimisuus ja asenne vaikuttavat myös arviointiin.

LIV/H / Hyvinvointiliikunta

LIS/H / Hyvinvointiliikunta

Laajuus: Pitkä, 4vv, 8.-9. lk

Tavoitteet 8. lk

Hyvinvointiliikunta kurssin tavoitteena on pysyviin liikuntatottumuksiin ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin kannustaminen. Kurssilla tutustutaan erilaisiin hyvinvointia ja terveyttä edistäviin liikuntalajeihin, jotta jokainen voisi löytää itsellensä sopivan ja miellyttävän tavan harrastaa liikuntaa. Hyvinvointiliikunta auttaa edistämään oppilaan fyysistä, psyykkistä sekä sosiaalista toimintakykyä.

Sisällöt

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti eri liikuntalajeihin ja kehitetään kuntotekijöiden eri osa-alueita: liikkuvuutta, lihaskuntoa, nopeutta sekä kestävyyskuntoa. Lajeina ovat osallistujien kiinnostuksen mukaan mm. musiikkiliikunnan eri muodot, monipuolinen lihaskuntoharjoittelu ja eri kestävyyslajit sekä kehonhuolto.

Arviointi

Arviointi perustuu oppilaan jatkuvaan näyttöön ja osallistumiseen tunneilla. Oppilas arvioi myös itse kehittymistään.

Mahdolliset oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Kurssilla voidaan tehdä vierailukäynti mm. kuntosalille, uimahalliin, tanssitunneille tms. osallistujien mielenkiinnon mukaan

Tavoitteet 9. lk

Kurssin tavoitteena on ohjata opiskelijoita itsenäiseen, koko elämän jatkuvaan hyvinvointiliikunnan harrastamiseen ja oman kunnon seuraamiseen. Kurssin aikana opiskelija saa valmiuksia itsenäiseen ja vastuulliseen liikunnan harrastamiseen. Opiskelija pyrkii parantamaan omaa kuntoaan sekä oivaltaa jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen.

Sisällöt

Kurssilla kokeillaan monipuolisesti eri liikuntalajeja ja kehitetään kuntotekijöiden eri osa-alueita: liikkuvuutta, lihaskuntoa, nopeutta sekä kestävyyskuntoa. Lajeina ovat osallistujien kiinnostuksen mukaan mm. musiikkiliikunnan eri muodot, monipuolinen lihaskuntoharjoittelu ja eri kestävyyslajit sekä kehonhuolto.

Arviointi

Arviointi perustuu oppilaan jatkuvaan näyttöön ja osallistumiseen tunneilla. Oppilas arvioi myös itse kehittymistään.

Mahdolliset oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Kurssilla voidaan tehdä vierailukäynti mm. kuntosalille, uimahalliin, tanssitunneille tms. osallistujien mielenkiinnon mukaan.

LIV/P / Palloilu

LIS/P / Palloilu

Laajuus: Pitkä, 4vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet 8. lk ja 9. lk

Auttaa oppilasta syventämään välineenkäsittely-, tasapaino- ja liikkumistaitojaan eri palloilulajien avulla. Liikuntatehtävien avulla oppilaat oppivat arvioimaan ja kehittämään omaa sosiaalista toimintakykyään ja harjoitellaan vastuunottamista.

Sisällöt 8. lk ja 9. lk

Palloilut vuodenajan ja oppilaiden kiinnostuksen kohteiden mukaan.

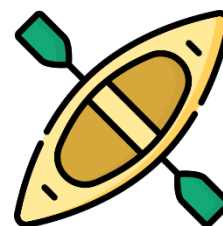
Arviointi

Arvioinnissa korostuu positiivinen asenne liikuntaan sekä yhteistyö- ja työskentelytaidot. Myönteinen asenne ilmenee aktiivisena osallistumisena ja parhaansa yrittämisenä liikuntatunneilla sekä omista ja yhteisistä liikuntavarusteista ja välineistä huolehtimisena. Yhteistyö- ja työskentelytaidot sisältävät sääntöjen ja ohjeiden noudattamisen, toisten ihmisten huomioonottamisen, vastuun kantamisen omasta ja toisten turvallisuudesta sekä muiden kannustamisen ja auttamisen.

LIV/PM / Palloilu- ja melonta

LIS/PM / Palloilu- ja melonta

Laajuus: Pitkä, 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet 8. lk

Auttaa oppilasta syventämään välineenkäsittely-, tasapaino- ja liikkumistaitojaan eri palloilulajien avulla. Liikuntatehtävien avulla oppilaat oppivat arvioimaan ja kehittämään omaa sosiaalista toimintakykyään ja harjoitellaan vastuunottamista.

Sisällöt 8. lk

Palloilut vuodenajan ja oppilaiden kiinnostuksen kohteiden mukaan.

Tavoitteet 9. lk

Auttaa oppilasta edelleen kehittämään välineenkäsittely-, tasapaino- ja liikkumistaitojaan eri palloilulajien avulla. Liikuntatehtävien avulla oppilaat oppivat arvioimaan ja kehittämään omaa sosiaalista toimintakykyään ja harjoitellaan vastuunottamista. Erityisesti melontaretkellä opitaan pitkäjännitteisesti ponnistelemaan yksin ja yhdessä muiden kanssa tavoitteen saavuttamiseksi.

Sisällöt 9. lk

Syksyllä viikonlopun mittainen melontaretki. Palloilut vuodenajan ja oppilaiden kiinnostuksen kohteiden mukaan.

Arviointi

Arvioinnissa korostuu positiivinen asenne liikuntaan sekä yhteistyö- ja työskentelytaidot. Myönteinen asenne ilmenee aktiivisena osallistumisena ja parhaansa yrittämisenä liikuntatunneilla sekä omista ja yhteisistä liikuntavarusteista ja välineistä huolehtimisena. Yhteistyö- ja työskentelytaidot sisältävät sääntöjen ja ohjeiden noudattamisen, toisten ihmisten huomioonottamisen, vastuun kantamisen omasta ja toisten turvallisuudesta sekä muiden kannustamisen ja auttamisen.

MUV / Musiikki

MUS / Musiikki

Laajuus: Pitkä, 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnaisen musiikin opiskelussa syvennetään ja laajennetaan musiikillisia tietoja ja taitoja. Opiskelu painottuu musiikin tuottamiseen monipuolisesti soittaen, laulaen ja teknologiaa hyödyntäen. Koulun ulkopuolinen musiikin harrastaminen ei ole valinnaisen musiikin opiskelun edellytys vaan tärkeintä on oma innostus kehittää musiikillista osaamista omasta lähtötasosta lähtien.

Keskeisimpänä tavoitteena on herättää jatkuva kiinnostus musiikkiin sekä tarjota valmiudet omaa musiikkiharrastusta kohtaan.

Sisällöt

Syvennetään erilaisten musiikkityylien tuntemusta ja harjoitellaan monipuolisesti eri musiikkityylien mukaista ohjelmistoa, kuitenkin huomioiden myös oppilaiden kiinnostuksien kohteet. Samalla tutustutaan keskeisiin musiikin teorian perusteisiin sekä musiikin peruselementteihin: rytmi, melodia, harmonia, dynamiikka, sointiväri ja muoto.

Bändikoulu, jossa opitaan bändisoitinten (rummut, basso, kitara, koskettimet) perusteet ja hallinta painottuen yhteissoittoon. Oppilailla on myös mahdollisuus syventyä johonkin soittimeen oman kiinnostuksen mukaan.

Lisäksi opitaan käytännössä yleisimmät lyömä- ja koulusoittimet painottuen oppilaan rytmikan kehittämiseen. Äänenkäytön ja laulun harjoituksia: laulusolistina toimiminen, stemmalaulu, yhtyelaulu ja kuorolaulu. Tuetaan ja rohkaistaan oppilasta musiikilliseen itseilmaisuun. Edellä mainittujen lisäksi sisällöt vuosiluokittain:

8. luokka

- Tutustutaan länsimaisen taidemusiikin historiaan sekä
- Suomalaisen kevyen musiikin historiaan

9. luokka

- Tutustutaan kevyen musiikin historiaan (blues, jazz, rock)

Arviointi

Arviointi perustuu oppilaan jatkuvaan näyttöön ja osallistumiseen tunneilla. Keskeistä arvioinnissa eivät ole jo olemassa olevat musiikilliset taidot, vaan avoimesti monipuolinen ja innostunut asenne musiikkiin sekä uuden oppimiseen. Arvioidaan numerolla 4-10. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota sekä oppimisprosessiin että valmiisiin tuotoksiin. Oppilas arvioi myös itse kehittymistään.

Mahdolliset oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Opiskelu painottuu käytännön tekemiseen: Monipuoliseen soittamiseen ja laulamiseen, kappaleiden opetteluun sekä nuottikuvaa että korvakuuloa käyttäen.

Projektiluontoista työskentelyä, esimerkiksi musiikkiesitysten valmistaminen koulun joulu- ja kevätjuhliin sekä muihin yhteisiin tapahtumiin kuten bändikonsertit, musiikkiteatterin tekeminen, omien nauhoitusten ja omien sävellysten tekeminen.

Mahdollisuuksien mukaan konserttikäyntejä ja tutustumista musiikkioppilaitoksiin ja musiikkialan ammatteihin.

Mahdolliset tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Tuetaan jokaisen oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Huomioidaan ja pyritään vahvistamaan musiikillista harrastuneisuutta.

MUUT PITKÄT VALINNAISET

TVTS / Tieto- ja viestintäteknikka

Laajuus: Pitkä, 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet 8. lk

Opetuksen tarkoituksena on antaa oppilaalle hyvät valmiudet käyttää tieto- ja viestintätekniset valmiudet opiskelun tueksi sekä auttaa oppilasta muodostamaan kokonaiskuva tieto- ja viestintäteknikan mahdollisuuksista tietoyhteiskunnassa.

Kahdeksannella luokalla tavoitteena on luoda yleiskatsaus tietotekniikkaan ja perehdyttää oppilas koulun laitteiden ja ohjelmistojen käyttöön. Tavoitteena on ohjata oppilas hyödyntämään tieto- ja viestintäteknikkaa tiedon etsimisessä, jäsentämisessä ja tuottamisessa sekä opastaa oppilaita tietoturvaohjeista ja niiden torjumisesta.

Sisällöt

Käyttöjärjestelmät, tekstinkäsittely, kuvankäsittelyn perusteet, tietoturva, esitysgrafiikka

Arviointi

Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Arvosanan 8 oppilas osaa kohtuullisen hyvin kurssisisällöt ja osoittaa osaamisensa arvioitavien tuotosten ja toimintansa avulla.

Tavoitteet 9. lk

Opetuksen tarkoituksena on syventää oppilaan tieto- ja viestintäteknikan osaamista sekä antaa valmiuksia jatko-opintoja ja työelämää varten sekä kehittää omatoimisia opiskelutaitoja. Tavoitteena on ohjata oppilasta soveltamaan ja yhdistelemään tieto- ja viestintäteknikan osaamista sekä auttaa oppilasta ymmärtämään nykyaikaisen tietojärjestelmän toimintaa.

Sisällöt

Tietokoneen rakenne, taulukkolaskenta, tietokantojen perusteet, videoeditoinnin perusteet, nettisivujen perusteet.

Arviointi

Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Arvosanan 8 oppilas osaa kohtuullisen hyvin kurssisisällöt ja osoittaa osaamisensa arvioitavien tuotosten ja toimintansa avulla.

TES / Työelämätaidot ja elämäntaito Jopo –luokalle

Laajuus: 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet

Tutustua eri aloihin ja löytää itselle sopiva jatko-opiskelupaikka. Tavoitteena on oppia työnhakutaitoja ja työelämän sääntöjä. Tavoitteena on, että oppilas oppii tunnistamaan ja hyödyntämään vahvuuksiaan, ja että hänen itseluottamus, vastuuntunto, kyky omien asioiden hoitoon, halu oppimiseen sekä sosiaaliset taidot kehittyvät. Opiskellaan ruuanlaittoa ja oman talouden hallintaa.

Sisällöt

- Minä työntekijänä: kiinnostukset, vahvuudet, arviointi, urasuunnittelu, arjenhallintataidot ja omasta työkunnosta huolehtiminen
- Työelämä: ammatit, koulutus, erilaiset työt, muuttuva työelämä, työelämän tasa-arvo, työelämään liittyvä passikoulutus
- Työelämän pelisäännöt: käyttäytyminen, työsopimus/ lomakkeet, laki nuorista työntekijöistä, nuorten työsuojelu, työntekijän oikeudet/velvollisuudet
- Työnhakutaidot: puhelinkeskustelut, käynti työpaikoilla, sähköposti, työhakemus, cv, työhaastattelu, työ- ja elinkeinopalvelut, kesätyöt.

Opiskellaan tekemään itse monipuolista ja ravitsevaa ruokaa. Siivoaminen, astioitten pesu silitys ja muut arjenhallintataidot.

Opiskellaan erilaisten tärkeiden lomakkeiden täyttää. mm. veroilmoitus, opintotukihakemus, toimeentulohakemus, vuokrasopimus jne.

Arviointi

Todistuksessa nimellä Työelämätaidot ja elämänhallinta. (2h/vko): erillinen arvosana.

Arvosana koostuu tuntiaktiivisuudesta ja asenteesta, aktiivisuudesta työpaikkojen hankkimisessa, työssäoppimisjaksojen onnistumisista, TOP -arvioinneista sekä kirjallisten tehtävien suorittamisesta.

Työtavat

Luokkaopetustunnit, yksilö- ja ryhmäohjaus, TOP -jaksot ja työelämätaidot -leirikoulu.

Lisäksi vierailut esimerkiksi te -toimistoon, Ohjaamoon ja muihin yrityksiin/palveluihin. Kotitaloustaitojen opiskelu kotitalousluokassa.

ARS / Arkielämän taidot -pienryhmille

Laajuus: 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet

Valinnaisaineen tunneilla perehdytään käytännönläheisesti arkielämän taitoihin, jotka vahvistavat nuoren kykyä elää sujuvaa arkea. Tavoitteena on mm. oppia tuntemaan itseään ja omia vahvuuksiaan, löytää keinoja huolehtia omasta jaksamisesta ja mielen hyvinvoinnista. Tunneilla pohditaan myös mm. itsenäistymiseen liittyviä asioita ja harjoitellaan kaveritaitoja.

Opinnot edistävät itseluottamusta ja valmiuksia toimia omaa hyvinvointia tukien.

Sisällöt

Teemoina mm.:

- Hyvä arki
- Minä ja tavoiteinä
- Mielen hyvinvoinnin lisääminen
- Stressi, ajanhallinta ja rentoutuminen
- Hyödylliset ja haitalliset ajatukset
- Sosiaaliset taidot ja ihmissuhteet
- Kaveritaidot
- Rahan käyttö
- Asiointi kaupassa
- Itsenäistyminen
- Turvataidot
- Terveellinen ruoka
- Julkisten kulkuyhteyksien käyttäminen
- Oma hyvä elämä!

Toteutus:

Kurssin teemoja painotetaan ryhmässä olevien oppilaitten tarpeiden ja kiinnostusten mukaisesti. Kurssin pääpaino on käytännönläheisessä työskentelyssä ja yhteisessä tekemisessä. Oppilaat voivat itse osallistua esimerkiksi työtapojen ja mielenkiintoisten sisältöjen suunnitteluun yhdessä opettajien kanssa.

Arviointi:

Arvioinnissa huomioidaan osallistuminen, tuntiaktiivisuus sekä ryhmässä toimiminen.

Kurssi arvioidaan numeroilla 4 – 10.

VALINNAISET B2-KIELET: SAKSA / RANSKA / VENÄJÄ

Laajuus: 4 vvt, 8.-9. lk

Tavoitteet 8.-9. lk*Kielitaito*

Oppilas oppii ymmärtämään arkikielen keskeisintä sanastoa puheessa ja tekstissä sekä kommunikoimaan suullisesti arkipäivän kaikkein tavallisimmissa tilanteissa.

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii ymmärtämään kielialueen tapakulttuuria sekä oppii toimimaan kulttuurin mukaisten normien edellyttämällä tavalla tavallisissa arkipäivän tilanteissa. Oppilas oppii tuntemaan kielialueen maantiedettä ja keskeisiä henkilöitä.

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii kielitaidon aktiiviseen käyttöön jo vähäiselläkin sanastolla. Oppilasta ohjataan tekemään havaintoja, päättelemään ja miettimään sääntöjä sekä hyödyntämään muissa kielissä oppimiaan työtapoja. Oppimiseen oppimista arvioidaan kielitaidon eri osa-alueilla. Oppilas oppii myös itse asettamaan tavoitteita ja ottamaan vastuuta kielitaitonsa kehittymisestä.

Viestintästrategiat

Oppilas oppii keskustelun aloittamista, aktiivista kuuntelemista, toisen keskustelijan huomiointamista, tarkentavien kysymysten tekemistä, oman mielipiteen ilmausta sekä kohteliasta kielenkäyttöä erilaisissa käytännön tilanteissa.

Arviointi 8-9 lk.

Numeroarviointi, päättöarvioinnin kriteerit OPS:n perusteissa luku 15.4.3.

SAS / Saksa

Sisällöt 8. lk*Tilanteet ja aihepiirit*

Oppilas oppii tervehtimään ja esittäytymään. Oppilas oppii kertomaan itsestään, perheestään, ystävästään, vapaa-ajastaan ja koulustaan.

Rakenteet

- lukusanat 0-100, persoonapronominit, verbien preesenstaivutus, olla-verbit sein ja haben, epämääräinen ja määräinen artikkeli, kieltosanat, päälauseen sanajärjestys, kysymyssanat, viikonpäivät, kellonajat, apuverbit mm. können, müssen, wollen.

Sisällöt 9. Lk

Tilanteet ja aihepiirit

Oppilas oppii asioimaan ravintolassa ja vaatekaupassa. Oppilas oppii tiedustelemaan vointia ja kertomaan terveydestään. Kurssilla harjoitellaan myös matkustamiseen ja kaupunkielämään liittyvää sanastoa ja fraaseja.

Rakenteet

- akkusatiivi, omistuspronominit, lisää lukusanoja, olla-verbien imperfekti: hatte ja war, sivulause, perfekti, datiivi

RAS / Ranska

Sisällöt 8. lk

Tilanteet ja aihepiirit

Oppilas oppii perusvuorovaikutukseen ja tapakulttuuriin liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen sekä näihin tilanteisiin liittyviä ilmauksia. Oppilas pystyy kertomaan perusasioita itsestä ja perheestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiireihin kuuluvat myös käytännön kielenkäyttötilanteiden harjoittelu kuten matkalippujen ostaminen, tien kysyminen, ostosten tekeminen ja ravintolassa asioiminen.

Rakenteet

- artikkelit ja substantiivin suku, persoonapronominit ja omistuspronomineja, -er-päätteiset verbit, lukusanat 0-100, genetiivi eli omistusmuoto, adjektiivin paikka ja taivutus, kysymyksen muodostaminen, il y a – rakenne, epäsäännölliset verbit être, avoir, venir, voir, aller, prendre, manger, boire

Sisällöt 9. lk

Tilanteet ja aihepiirit

Oppilas oppii kertomaan vapaa-ajasta, harrastuksista ja ihmissuhteista sekä asioimaan vaatekaupassa. Aihepiireissä käsitellään myös eri maita ja kieliä ja opitaan keskustelemaan televisio-ohjelmista ja nuorten tietokoneen käytöstä. Ajan ilmaiseminen ja säästä keskusteleminen kuuluvat myös kurssin aihealueisiin.

Rakenteet

- säännöllisten (e-r, -re ja -ir) -verbien preesenstaivutus
- refleksiiviverbejä, omistuspronomineja, lukusanat 100-, kolmimuotoiset adjektiivit, järjestysluvut, demonstratiivipronomineja, lähifuturi, prepositioita, käänteinen kysymyslause
- avoir besoin de –rakenne, epäsäännölliset verbit devoir, sortir, partir, écrire, lire, vouloir, pouvoir, dire, croire, connaître, mettre, savoir, être en train de –rakenne, venir de –rakenne, vivre, ouvrir

VES / Venäjä

Sisällöt 8. lk

Tilanteet ja aihepiirit

Oppilas oppii lukemaan kyrillisillä kirjaimilla kirjoitettua tekstiä, kertomaan perustiedot itsestä, perheestä, ystävistä, koulupäivästä ja asuinpaikasta, kysymään ja kertomaan kellonaikoja ja tietä, tilaamaan ruokaa kahvilassa.

Rakenteet

- persoonapronominit, olla-verbi lyhyissä preesens-lauseissa, omistuspronominin, prepositionaali, possessiivipronominin, verbin I ja II konjugaatio, pronomini se, preteriti, substantiivien suku, substantiivien monikko, verbien infinitiivin tunnistaminen

Sisällöt 9. lk

Tilanteet ja aihepiirit

Oppilas oppii kertomaan aamu-, päivä- ja iltarutiineista, koulusta, harrastuksista ja matkoista, ehdottamaan ja sopimaan tapaamisesta kaverinsa kanssa.

Rakenteet

- akkusatiivi, adjektiivit, genetiivi, prepositionaali, järjestysluvut (1-8), infinitiivi ja preesens, pronomini «свое», sanan "yksin" käyttö, käydä-verbin käyttö, aspektit alustavasti, preteriti, missä ja minne – muotojen erot, kenen kanssa? (instrumentaali alustavasti)

PUOLIPITKÄT VALINNAISAINHEET (8. lk)

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN PUOLIPITKÄT VALINNAISET

KOP/E/Englannin kielinen kotitalous

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Sisällöt

S1 Ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri

Ruoat valmistetaan pääosin brittiläisten ja amerikkalaisten tavallisimpien ohjeiden mukaan. Ruoka- ja tapakulttuuritietämys lisääntyy arkisten ruokien, tapojen ja kodin juhlien myötä. Oppilas huomaa eri kulttuurien välisiä eroja ruokaan ja syömiseen liittyvissä valinnoissa ja suosituksissa.

S2 Asuminen ja yhdessä eläminen

Englannin kieli asettaa haasteita keskustelulle ja todennäköisesti oppilas harkitsee sanomisiaan enemmän kuin äidinkielellään. Tilanne luo uuden kulttuurillisen ulottuvuuden tuntityöskentelyyn ja vuorovaikutukseen. Englanninkielinen arkisanavarasto laajenee ja aktivoituu.

S3 Kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa

Sisällöt harjaannuttavat joustavaan ja vastuulliseen päätöksentekoon ja ajankohtaisen tiedon hankintaan, koska käytettävissä olevat materiaalit ovat usein erilaisia kuin ohjeissa. Samalla voidaan pohtia käytettyjen resurssien suhdetta saavutettuun tulokseen.

Arviointi

Kurssi arvioidaan numerolla. Oppilaan osaamista arvioidaan sekä teoriassa ja käytännössä, kuitenkin niin että käytännön osaamista painotetaan enemmän. Arvioinnissa noudatetaan päättöarvioinnin hyvän osaamisen kriteerejä soveltuvin osin.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Luokassa puhutaan mahdollisimman paljon englantia ja ohjeet ovat pääosin englanniksi. Teknologia mahdollistaa digitaalisten oppimisympäristöjen ja yhteistyöverkoston hyödyntämisen opetuksessa. Oppilaitten oma aktiivisuus voi lisätä kurssin sisällön monipuolisuutta. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla vieraillee ulkomaalaistaustainen vieras, joka tuo mukanaan oman lisänsä kurssin tarjontaan. Työtavoissa ja menetelmissä korostuu tiedon ja taidon kietoutuminen yhteen ja soveltaminen käytännössä sekä englannin kielessä että kotitaloudessa.

KOP/L / Leivonta ja kansainvälinen keittiö

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Sisällöt

S1 Ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri

Kerrataan erilaiset taikinatyytit ja niiden soveltaminen käytännössä.

Sovelletaan erityisruokavalioiden asettamia vaatimuksia leivonnassa ja ruoanvalmistuksessa.

Valmistetaan eri maiden ruokia ja leivonnaisia sekä suomalaiskansallisia juhlaruokia ja leivonnaisia.

Käytetään monipuolisesti eri raaka-aineita ruoanvalmistuksessa

S2 Asuminen ja yhdessä eläminen

Tutustutaan eri maiden ruoka- ja tapakulttuuriin erilaisten oppimistehtävien muodossa. Kerrataan siivoukseen ja pyykinpesuun liittyviä asioita.

S3 Kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa

Harjaannutetaan vastuullista päätöksentekoa ja kriittistä tiedonhankintaa

Arviointi

Kurssi arvioidaan numerolla. Oppilaan osaamista arvioidaan sekä teoriassa ja käytännössä, kuitenkin niin että käytännön osaamista painotetaan enemmän. Arvioinnissa noudatetaan päättöarvioinnin hyvän osaamisen kriteerejä soveltuvin osin.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Työskentelyssä kiinnitetään huomioon vuorovaikutteiseen toimintaan, osaamisen jakamiseen, työn arvostamiseen ja loppuun saattamiseen. Oppimisessa hyödynnetään luokka- ja kouluympäristöä sekä digitaalisia ympäristöjä. Mahdollisuuksien mukaan käytetään koulun muita yhteistyöverkostoja. Oppimistehtävät vahvistavat oppilaiden näkemystä arjen rakentumisesta ja harjaannuttavat sovelta-
maan opittuja asioita tulevaisuudessa

KUP / Valinnainen kuvataide

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet

Tavoitteena on, että oppilas oppii erilaisia keinoja ilmaista itseään kuvallisesti sekä löytää itselleen uusia ja mieleisiä taiteen tekemisen tapoja. Valinnaisen kuvataiteen tavoitteet valikoituvat yleisen oppimäärän tavoitteiden joukosta, niitä laajentaen tai syventäen.

Sisällöt

Puolipitkässä kuvataiteessa pääpaino on piirtämisessä ja maalaamisessa eri välineitä käyttäen. Samalla kun piirretään tai maalataan, tutustutaan myös erilaisiin tekemisen tapoihin: mallinmukaiseen tekemiseen, mielikuvitukselliseen tekemiseen, luovaan hullutteluun sekä värin ja sommittelun periaatteisiin.

Arviointi

Arvioinnissa käytetään kaikille yhteisen kuvataiteen arviointiperusteita. Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetuksen tavoitteissa määriteltäviin taideoppimisen ulottuvuuksiin.

KUP/V / Valokuva ja media

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet

Oppilas osaa käyttää valokuvan/elokuvan keinoja sekä tuottaa kuvia digitaalisesti. Oppilas ymmärtää ajankohtaisten mediaailmiöiden taustoja ja vaikutuskeinoja.

Sisällöt

Kurssilla tutustutaan valokuvauksen ja median maailmaan valikoiden sisältöjä oppilaiden kiinnostuksen mukaan, esimerkiksi:

- Valokuvauksen perusteet ja kameran ominaisuudet. Digitaalinen kuvankäsittely, editointi, taitto-ohjelmat ja digitaalinen kuvantekeminen. Elokuvailmaisun perusteet, lyhytelokuva, animaatio, mainos ja muut elokuvalliset esitykset. Ajankohtaiset mediaailmiöt ja erilaisten mediateosten tuottaminen.

Arviointi

Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä it-searviointitaitojen kehittymistä. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetuksen tavoitteissa määriteltyihin taideoppimisen ulottuvuuksiin.

KÄP/TEK / Tekninen työ, teknologia

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet

Laajennetaan ja syvennetään elektroniikan tietoja ja taitoja, tutustutaan mekaniikkaan ja perehdytään ”ongelmiin”, joita on ratkaistu teknologian avulla

Sisällöt

Rakennetaan jokin elektroniikkaa sisältävä laite, ratkaistaan / parannetaan / tehdään oma versio jostakin tutusta mekaanisesta laitteesta

Arviointi

Arvioidaan omana kurssina.

KÄP/TN / Teknisen työn lisäkurssi

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet

Perehdytään puukon valmistukseen, tutustutaan kaiuttimen rakenteeseen ja valmistukseen sekä tutustutaan vahvistimen periaatteeseen

Sisällöt

Suunnitellaan ja valmistetaan puukko, tutustutaan nahan käsittelyyn ja valmistetaan puukon tuppi. Valmistetaan pienoishahvistin / kaiutin kotelot / subwoofer kotelo (kaiutin elementit ja elektroniikka osat oppilaat rahoittavat itse)

Arviointi

Arvioidaan omana kurssina.

KÄP/TS / Muoti ja pukeutuminen (tekstiilityö)

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8.lk

Tavoitteet ja sisällöt:

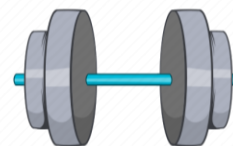
Valinnaisen tekstiilityön tavoitteena on antaa oppilaalle monipuolisesti tietoja ja taitoja tekstiilityön eri osaalueilta. ”Muoti ja pukeutuminen”- kurssilla keskitytään vaatteiden ja asusteiden suunnitteluun ja valmistukseen tekstiilityön eri tekniikoilla (esim. ompelu, neulonta, huovutus, kankaanpainanta, värjäys). Työskentelyssä painotetaan omien tuotteiden suunnittelua, itsenäistä työskentelyä ja oman työn arvostamista.

Arviointi

Arviointi numeroin 4-10. Arviointi koostuu kokonaisen käsityöprosessin; ideoinnin, suunnittelun, työskentelyn, dokumentoinnin ja lopputuloksen arvioinnista. Oppilaan aktiivisuus, omatoimisuus ja asenne vaikuttavat myös arviointiin.

LIP / Kunto- ja taitokurssi

Laajuus: Puolipitkä, 2vvt, 8. lk

Tavoitteet

Ohjata oppilasta kehittämään fyysistä toimintakykyään ja syventää välineenkäsittely-, liikumis- ja tasapainotaitoja liikuntatehtävillä. Saada oppilaille paljon myönteisiä kokemuksia omasta pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä ja kannustaa näin liikunnalliseen elämäntapaan.

Sisällöt

Harjoitetaan hengitys- ja verenkiertoelimistöä kestävyys- ja nopeuskestävyysharjoituksilla, tuki- ja liikuntaelimestöä voima- ja liikkuvuusharjoituksilla sekä hermolihasjärjestelmää taito-, koordinaatio-, tekniikka- ja nopeusharjoituksilla. Liikuntatehtävien avulla oppilaat oppivat arvioimaan ja kehittämään omaa fyysistä toimintakykyään sekä opitaan ottamaan toiset oppilaat huomioon. Liikuntalajeja voidaan käyttää apuna fyysisten ominaisuuksien kehittämisessä ja taitojen oppimisessa.

Arviointi

Arviointi perustuu oppilaan jatkuvaan näyttöön ja osallistumiseen tunneilla. Oppilas arvioi myös itse kehittymistään.

MUP/ B / Bändikurssi

Laajuus: Puolipitkä, 2vvt, 8. lk

Tavoitteet

Oppilas kehittää yhteismusisointitaitojaan, kehittää omia soittotaitojaan bändisoittimissa sekä laulussa, oppii käyttämään äänentoistolaitteita ja vahvistimia, osallistuu musiikkiesitysten valmistamiseen ja esiintymiseen.

Sisällöt

Harjoitellaan kitaran, basson, rumpujen ja koskettimien soittoa ja mikrofonilaulua, tutustutaan äänentoistolaitteistoon.

Arviointi

Numeroarviointi, jonka perustana ovat omien taitojen kehittyminen, osallistumisaktiivisuus, asennoituminen ja ryhmän jäsenenä toimiminen. Oppilas arvioi myös itse kehittymistään. **Mahdolliset oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet**

Opetusryhmän koko ja oppimisympäristö muodostetaan sellaiseksi, että on ilo oppia ja että aktiivinen osallistuminen tunnilla on mahdollista. Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen.

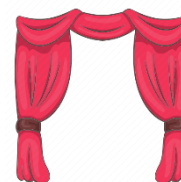
Mahdolliset tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilasta kannustetaan löytämään omat vahvuutensa ja kokeilemaan uusia asioita ennakkoluulottomasti. Eriyttäminen- sopivat haasteet oppilaan tason mukaisesti. Positiivinen musiikillinen minäkuva.

MUUT PUOLIPITKÄT VALINNAISET

AIP / I / Ilmaisutaito

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet

Tukea ja rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään, kehittää oppilaan yhteistyökykyä ja vuorovaikutustaitoja.

Sisällöt

Ilmaisutaidon perusharjoituksia, kuten tutustumis-, rentoutus-, tunne-, aisti-, ja keskittymisharjoituksia. Esiintymistaitoja harjoitetaan improvisaation ja teatterileikkien avulla. Teatterivierailu.

Arviointi

Henkilökohtainen palaute, jonka perustana ovat osallistumisaktiivisuus, asennoituminen ja toimiminen ryhmän jäsenenä. Itsearviointi.

Mahdolliset oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet Kannustavan ja turvallisen oppimisympäristön luominen.

Mahdolliset tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppilasta ohjataan löytämään omat vahvuutensa ja kokeilemaan uusia asioita ennakkoluulottomasti ja epäonnistumista pelkäämättä. Ilmaisutaito tarjoaa nuorelle mahdollisuuden käsitellä tunteitaan ja rakentaa omaa minäkuvaansa.

BIP / Luonnonvaraoppi

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8 lk

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa oppilas kotiympäristöön ja luonnon tarjoamiin hyöty ja harrastusmahdollisuuksiin

Sisällöt

- Metsät ja metsästys: riistalajien tunnistus ja käyttäytyminen, riistanhoito, erilaisia metsästystapoja, valmiuksia metsästyskorttiin
- Muu metsäluonnon monikäyttö: sienestys, marjastus

- Kalastus: kalalajien tunnistus, erilaisia kalastustapoja, kalankäsittely
- Erätaidot: maastossa suunnistaminen, vaelluspäivä
- Puutarha: joulukukkien kasvattaminen, taimien esikasvatus
- Luontokuvaus: kuvauksen tekniikkaa, kuvien sommittelua, kuvaamista luonnossa, kuvien käsittelyä

Arviointi

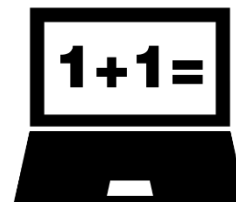
Numeroarvosana, kirjalliset työt, tuotokset, aktiivisuus töissä, kiinnostus oppiaineeseen

MAP/T / Matemaattinen tietotekniikka

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet:

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilasta niin helpompien kuin vaativampien matemaattisten tehtävien ratkaisemisessa sekä ohjata oppilasta hyödyntämään ohjelmia opiskelussa. Tavoitteena on tukea oppilaan taitoja soveltaa matematiikkaa ja tuottaa matemaattista tekstiä. Samalla oppilas saa valmiuksia jatko-opintoihin.

Sisällöt

Soveltavia matematiikan projektitöitä, matemaattisten ohjelmistojen käyttöä, ohjelmointia, matemaattisia tehtäviä tietokoneavusteisesti oppilaan taitotason mukaan.

Arviointi

Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Arvosanan 8 oppilas osaa hyvin kurssin sisällöt. Arviointi perustuu tuntitoimintaan ja tuotoksiin.

Oppimisympäristöt ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksessa, oppimisessa ja tuottamisessa. Sisältää erilaisia projektitöitä ja ongelmalähtöisiä tutkimustehtäviä. Ongelmia matematisoidaan ja ratkaistaan yksin ja yhdessä. Eriyttämisessä otetaan huomioon jokaisen oppilaan osaaminen ja annetaan onnistumisen elämyksiä.

MAP/P / Peliohjelmointi

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet

Peliohjelmointi kurssilla tutkitaan pelejä matematiikkaan ja logiikkaan pohjautuvana järjestelmänä. Opetus syventää matematiikassa opittua ohjelmointia ja kurssilla opetellaan vähintään yhden ohjelmointikielen alkeet. Kurssilla tehdään oma peli.

Sisällöt

Ohjelmointi, valmiudet omatoimista opiskelua varten, oman pelin tekeminen

Arviointi

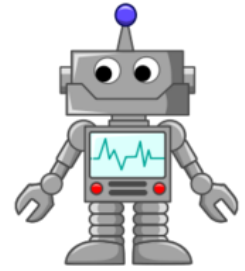
Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Arvosanan 8 oppilas osaa kohtuullisen hyvin kurssisisällöt ja osoittaa osaamisensa arvioitavien tuotosten ja toimintansa avulla.

ROP / Robotiikka

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8.lk

Tavoitteet

Oppilas oppii robotiikan ja siihen liittyvän ohjelmoinnin perusteet hyödyntäen yhden piirilevyn tietokoneita (esim. Arduino, Microbit). Harjoitellaan 3D-mallinnusta ja 3D-tulostamista.

Sisällöt

Robotiikka ja siihen liittyvä ohjelmointi, sähkötekniikan alkeet. 3D-mallintaminen ja 3D-tulostaminen.

Arviointi

Numeroarviointi, jonka perusteena tuntitoiminnasta ja mahdolliset tuotokset.

TVTP/S / Somevideokuvaus

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8.lk

Tavoitteet

Oppilas oppii monipuolisen toimintakuvaamisen taitoja esimerkiksi näyttävien still-kuvien, hyperlapse-, timelapse- ym. lyhytvideoiden tekemiseen. Oppilas oppii tuottamaan näyttäviä lyhytvideoita sosiaaliseen mediaan (esim. Tiktok, Youtube Shorts, Instagram Reels)

Sisällöt

Toiminta- ja puhelinkameran käyttö, videoeditointi, dronekuvauksen teoria ja perusteet, julkaisualustat (Tiktok, Youtube Shorts tmv.)

Arviointi

Numeroarviointi, jonka perusteena tuntitoiminta ja mahdolliset tuotokset.

TVTP/ V / Verkkosivustojen suunnittelu ja valmistus

Laajuus: Puolipitkä, 2 vvt, 8. lk

Tavoitteet

Oppilas ymmärtää mistä nettisivut koostuvat ja mitä vaiheita sivuston luominen sisältää. Oppilas osaa luoda interaktiivisen verkkosivun ja esittää sen eri laitteissa isosta näytöstä puhelimeen. Tavoitteena on osata myös kuvankäsittelyn perusteet. Lisäksi syvennetään matematiikassa opittua ohjelmointia.

Sisällöt

Nettisivujen ohjelmointi HTML ja CSS kuvauskielillä. Tutustutaan myös JavaScript – ohjelmointiin. Kurssi sisältää myös kuvankäsittelyä ja graafista suunnittelua.

Arviointi

Numeroarviointi, joka muodostuu tuntitoiminnasta ja tehdyistä tehtävistä.

KAP / Kansainvälisyys

Valtarilla on pitkät perinteet kansainvälisyystyöstä, ja nyt tätä kansainvälisyystoimintaa halutaan tuoda koulullamme esiin kansainvälisyyskurssin kautta. Kurssin avulla toivotaan voitavan lisätä oppilaiden kiinnostusta ja tietämystä kansainvälisistä asioista eri puolilla maailmaa ja samalla täällä meillä lissä.

Tavoitteet

- Auttaa oppilaita kasvamaan suvaitseviksi ja avoimiksi maailmankansalaisiksi yhä kansainvälistyvämpään maailmaan
- Hankkia hyvä tuntemus kansainvälisyydestä ja vahva pohja kansainvälisyysosaamisesta
- Luoda mahdollisuuksia tutustua toisiin kulttuureihin ja edistää kulttuurienvälistä yhteistyötä
- Laajentaa oppilaiden kielitaitoa ja eri kieliin tutustumista ja niiden tunnistamista
- Lisätä oppilaiden vieraiden kielten opiskelumotivaatiota
- Kansainvälisyyskurssin suorittaminen vahvistaa oppilaan kansainvälisyysosaamisen taitoja (kulttuurientuntemusta, kielitaitoa ja työelämätaitoja). Tavoitteena on antaa oppilaalle valmiuksia toimia kansainvälisyysosaamista vaativissa ympäristöissä. Toivomme myös voivamme lisätä oppilaiden tietoa muista kulttuureista, saada niistä omakohtaisia kokemuksia ja tapaamisten kautta jopa ystäviä sekä toisaalta vahvistaa myös oman kulttuurin tuntemusta. Kansainvälisyyskurssin käytyään oppilaan kielitaito ja kielten tuntemus vahvistuu, samoin oppilas oppii käyttämään paremmin sähköisiä kansainvälisyyttä toteuttavia alustoja.

Sisältö

Kansainvälisyyskurssin tarkempi sisältö on mahdollista suunnitella ja toteuttaa opettajan ja oppilaiden keskinäisellä yhteistyöllä. Kurssin sisältöön voi kuulua esim.

- Maailman eri kulttuureihin tutustumista
- Kielisuihkutuksia vieraista kielistä
- Yleisiä kansainvälisyystaitoja
- Globaali- ja kulttuuriosaamisen lisäämistä
- Kotikulttuureita ja kotikansainvälisyyttä
- Syvällisempää tutustumista myös omaan kulttuuriin ja kulttuuriperimään sekä omiin kulttuuriin perinteisiin ja tapoihin

Toteutustavat

- Koulussa tapahtuvat oppitunnit
- Mahdolliset vierailut eri kulttuureita edustaviin kohteisiin
- Kansainvälisyteen liittyvien vierailuiden ja ulkomaisten vieraiden vastaanottaminen
- Tutustuminen eri maiden kulttuureihin omien aistimusten kautta
- Mahdollinen Erasmus+-, eTwinning- ja muihin kansainvälisiin yhteistyömuotoihin osallistuminen
- Työpajatyöskentely, projektityöskentely, käytännön tuotokset
- Kansainvälisten teema- ja kalenteripäivien huomioiminen ja esiin nostaminen koululla ja/tai laajemmin

Arviointi

Kurssin aikana tehdään numeroin arvioitava suullinen ja/tai kirjallinen esitys tai oppimispäiväkirja tms. arvioitava työ

VALINTAKORTTI HARJOITTELUUN (lv. 2026-2028 / 8. ja 9. lk)

Oppilaan nimi ja luokka: _____

Valinta tehdään sähköisesti. Rehtori antaa Wilman kautta tarkemman ohjeistuksen. Tätä paperikorttia voit käyttää valinnaisten valintojen suunnitteluun.

Wilmassa tehdyt valinnat ovat sitovia. Niiden vaihtaminen onnistuu ainoastaan erityisen pätevistä syistä (esim. terveydellinen tai oppilashuollolliset).

Valitse 8. ja 9. luokalle kaksi pitkää valinnaisainetta

- Taide- ja taitoaineiden valinnaisaine** (vasen sarake)
- Muu pitkä valinnaisaine** (oikea sarake).

Merkitse valinnat **MIELUISUUSJÄRJESTYKSESSÄ**.

Numero 1 on varsinainen valinta.

Sen lisäksi valitse kaksi varavalintaa, jotka merkitset numeroilla 2 ja 3

(Varavalintoja käytetään, jos kaikki kurssit eivät toteudu tai ryhmään ei sovi).

Valinta-numero 1 mieluisin 2-3 varalle	TAIDE- JA TAITOAINEIDEN PITKÄ VALINNAISAINEN / 8. ja 9. luokka	MUU PITKÄ VALINNAISAINEN / 8. ja 9. luokka	Valinta-numero 1 mieluisin 2-3 varalle
	KOV/ Kotitalous	KOS/ Kotitalous	
	KUV/ Kuvataide	KUS/ Kuvataide	
	KÄV/ TN /Tekninen työ	KÄS/ TN /Tekninen työ	
	KÄV/ TS/ Tekstiilityö	KÄS/ TS/ Tekstiilityö	
	LIV/ H/ Hyvinvointiliikunta	LIS/ H/ Hyvinvointiliikunta	
	LIV/ P/ Palloilu	LIS/ P/ Palloilu	
	LIV/ PM/ Palloilu ja melonta	LIS/ PM/ Palloilu ja melonta	
	MUV/ Musiikki	MUS/ Musiikki	
		TVTS/ Tieto- ja viestintätekniikka	
		TES/ Työelämätaidot ja elämäntaito Jopo-luokalle	
		ARS/ Arkielämän taidot -pienryhmille	
		SAS / B2 / Saksa	
		RAS / B2 / Ranska	
		VES / B2 / Venäjä	

Valitse 8. luokalle yksi puolipitkä valinnaisaine.

Merkitse valinnat **MIELUISUUSJÄRJESTYKSESSÄ**.

Numero 1 on varsinainen valinta.

Sen lisäksi valitse kaksi varavalintaa, jotka merkitset numeroilla 2 ja 3

(Varavalintoja käytetään, jos kaikki kurssit eivät toteudu tai ryhmään ei sovi).

Valinta- numero 1 mieluisin 2-3 varalle	PUOLIPITKÄ VALINNAISAINE / 8. luokka
	KOP/E/ Englanninkielinen kotitalous
	KOP/L/ Leivonta ja kansainvälinen keittiö
	KUP/ Kuvataide
	KUP/V/ Valokuva ja media
	KÄP/TEK Tekninen työ, teknologia
	KÄP/ TN/ Teknisen työn lisäkurssi
	KÄP/ TS/ Muoti ja pukeutuminen (tekstiilityö)
	LIP/ Kunto- ja taitokurssi
	MUP/ B/ Bändikurssi
	AIP/I/ Ilmaisutaito
	BIP/ Luonnonvaraoppi
	MAP/TVT/ Matemaattinen tietotekniikka
	MAP/ P/ Peliohjelmointi
	ROP/ Robotiikka
	TVTP/ S/ Somevideokuvaus
	TVTP/ V/ Verkkosivujen suunnittelu ja valmistus
	KAP/ Kansainvälisyys